

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Cdo/105/2020
Identifikačné číslo spisu: 1209212862
Dátum vydania rozhodnutia: 25.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1209212862.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Mgr. I. B., trvale bytom v J., F. X, zastúpeného advokátskou kanceláriou mzlegal, s. r. o., so sídlom v Malackách, Bernolákova 2425/2, IČO: 36 861 529, proti žalovaným 1/ Slovenská sporiteľňa, a. s., so sídlom v Bratislave, Tomášikova 48, IČO: 00 151 653, 2/ General Factoring, a. s., so sídlom v Bratislave - mestská časť Staré Mesto, Michalská 387/16, IČO: 35 838 825 a 3/ Ing. O. J., trvale bytom v J., K. XX, o určenie neplatnosti dražby, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 45C/158/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. januára 2016 sp. zn. 9Co/184/2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9Co/184/2015 zo 14. januára 2016 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 9Co/184/2015 z 28. februára 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 45C/158/2009-796 zo 7. januára 2015 (v poradí druhým) v spojení s opravným uznesením č. k. 45 C 158/2009-941 z 8. decembra 2016 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti opakovanej dobrovoľnej dražby osvedčenej notárskou zápisnicou spísanou notárkou JUDr. Katarínou Valovou, predmetom ktorej bol byt č. 1, nachádzajúci sa na prízemí bytového domu na J. ulici č. XX v J..

2. Právne vec odôvodnil aplikáciou ustanovení § 2 písm. a/, § 7 ods. 1 a ods. 2, § 10 ods. 1, § 12 ods. 1, ods. 2 a ods. 3, § 16 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a ods. 4, § 17 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 5, ods. 6, ods. 8, ods. 9, § 21 ods. 2, ods. 3 a ods. 4, § 22 ods. 1 a ods. 4 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákona o dobrovoľných dražbách“), § 39, § 40 ods. 1 a ods. 3, § 151a, § 151b ods. 1, § 151j ods. 1, § 151m ods. 4, § 151 ods. 8 Občianskeho zákonníka (Zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov), ako aj ustanoveniami § 45 ods. 1 a ods. 2 a § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (Zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov). Z výsledkov vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca sa nedôvodne domáhal určenia neplatnosti dražby, nakoľko nepreukázal, že by došlo k porušeniu Zákona o dobrovoľných dražbách. V tomto kontexte ďalej uviedol, že žalobca nespochybnil oprávnenie žalovaného 1/ pristúpiť k

výkonu záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby. Neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že predmet zálohu bol v dôsledku porušenia zákona žalovanými 1/ a 2/ vydražený za cenu, ktorá by bola pod hranicou najnižšieho podania (v tom prípade by žalobca mohol byť ukrátený na svojich právach). Dodal, že na nové skutočnosti tvrdené žalobcom po vrátení veci odvolacím súdom neprihliadal, nakoľko nedosiahli takú intenzitu, aby boli spôsobilé zasiahnuť do subjektívnych práv žalobcu.

O trovách konania rozhodol v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu a žalovaného 2/ rozsudkom sp. zn. 9Co/184/2015 zo 14. januára 2016 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 9Co/184/2015 z 28. februára 2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil; vyslovil, že žalobca a žalovaný 2/ nemajú právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovaným 1/ a 3/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

4. V odôvodnení uviedol, že sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že žalovaný 2/ neporušil Zákon o dobrovoľných dražbách, keď výzvu na sprístupnenie bytu doručoval žalobcovi na adresu v J., F. X. Výsledkami vykonaného dokazovania nebolo preukázané tvrdenie žalobcu, že sa v čase doručovania výzvy na sprístupnenie bytu zdržiaval v mieste svojho prechodného pobytu a ani to, že by mu jeho zdravotný stav bránil v prevzatí zásielky žalovaného 2/ obsahujúcej výzvu na sprístupnenie bytu v J. na J. ulici na adrese jeho trvalého pobytu. Naopak, výpoveďami svedkov O. C. a T. C. bolo potvrdené, že v rozhodnom čase sa žalobca zdržiaval v mieste jeho trvalého bydliska, a preto uplatnil fikciu o náhradnom doručení tejto výzvy v súlade s ustanovením § 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku. Vo vzťahu k námietkam žalobcu voči postupu žalovaného 2/ pri zaistovaní ohodnotenia predmetu dražby uviedol, že žalovaný 2/ postupoval v súlade so zákonom, či už pri doručovaní výzvy na sprístupnenie bytu žalobcovi, ako aj pri stanovení doby ohliadky výzvou z 23. októbra 2008, keď Zákon o dobrovoľných dražbách v ustanovení § 12 ods. 2 neustanovuje striktné trojtýždňovú lehotu medzi dobou ohliadky a odoslaním výzvy. Ani námietky žalobcu, ktoré sa týkali nesprávnosti samotného znaleckého posudku vyhotoveného znalcom Ing. Stanislavom Šubom (nesprávne stanovená cena predmetu dražby a nedostatok náležitostí v súvislosti so zmenou vyhlášky) nepovažoval za dôvodné. K tvrdeniu žalobcu o tom, že písomnosti týkajúce sa dražby neboli podpísané oprávnenými osobami, lebo zmena takýchto osôb nebola pojatá do dodatku k rámcovej zmluve o vykonaní dražby uviedol, že prípadná zmena, napr. vo funkciách manažérov obchodnej spoločnosti je jej vnútornou záležitosťou, a preto účinky takýchto zmien nemôžu byť určované súhlasom druhej zmluvnej strany a nemôže byť ani predmetom dodatku k zmluve. Ako nedôvodné hodnotil aj námietky žalobcu týkajúce sa platnosti zmluvy o vykonaní dražby, resp. o opakovaných dražbách z dôvodu, že nemajú zákonom vyžadované náležitosti a že neboli žalovanými 1/ a 2/ uzavreté v rozpätí 10 dní. Odvolací súd nezistil porušenie Zákona o dobrovoľných dražbách ani z hľadiska namietaného výkonu dražby pre viac záložných práv, keďže zákon počítá aj s takouto situáciou (§ 151ma Občianskeho zákonníka). Za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku žalobcu, že mu súd prvej inštancie neposkytol dokumenty založené do spisu žalovaným 2/, nemohol sa s nimi oboznámiť a na ne reagovať z dôvodu, lebo žalobca, resp. jeho zástupca boli do spisu opakovane nahliadať. Zdôraznil, že dôkaz týmito listinami súd prvej inštancie náležite vykonal. Nevykonanie dôkazov, žalobcom navrhnutých, nepredstavuje taký postup súdu, ktorým by sa odňala žalobcovi možnosť konať pred súdom (R 37/1993). Rozsah vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie považoval za postačujúci, a preto konštatoval, že nebolo potrebné dokazovanie doplniť. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil v súlade s ustanovením § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vrátane výroku o trovách konania.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

5. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. K prípustnosti dovolania uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, lebo odvolací súd sa v dôvodoch rozhodnutia nezaoberal všetkými dôvodmi neplatnosti dražby, ktoré uplatnil a teda nerozhodol o celej žalobe, čím mu bola odňatá možnosť konať (§ 237 ods. 1 písm. f/

Občianskeho súdneho poriadku), zároveň namietal nesprávne právne posúdenie. Poukázal na to, že odvolací súd (a ani súd prvej inštancie) sa v dôvodoch rozhodnutia nezaoberal vecou z hľadiska nemožnosti uplatniť fikciu doručenia v dôsledku absencie poučenia v zmysle ustanovenia § 47 ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku, z hľadiska nesplnenia zákonných podmienok na vyhotovenie znaleckého posudku bez ohliadky nehnuteľností, ako aj sa nevysporiadali s otázkou jeho prechodného pobytu, faktickej „neexistencie“ znaleckého posudku. Ďalej neskúmal neplatnosť zmluvy o vykonaní dražby, nevyjadril sa k tomu, že cena, za ktorú žalovaný 3/ nehnuteľnosť vydražil je nižšia cena ako dohodnuté najnižšie podanie (za dohodnutú sumu ako najnižšie podanie považoval hodnotu nehnuteľnosti stanovenú znaleckým posudkom vypracovaným pre banku na účely zriadenia záložného práva, t. j. sumu 2 900 000 Sk), ako aj, že sa nevyjadril k nedodržaniu lehoty pre uzavretie zmluvy o opakovanej dražbe konanej 19. marca 2009, čo malo za následok nesplnenie ďalších zákonných podmienok pre vykonanie tejto dražby. Zdôraznil, že sa odvolací súd nevysporiadal s otázkou výkonu dražby pre viac záložných práv naraz a s námietkou nesprávnosti zápisnice, ako aj s otázkou, či postupom žalovaného 2/ v rozpore so zákonom boli dotknuté jeho práva. Napadnutý rozsudok považoval za prekvapivý, keďže odvolací súd sa vyjadril k niektorým dôvodom neplatnosti dražby, s ktorými sa súd prvej inštancie nezaoberal. Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť alebo zrušiť aj rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Zároveň predložil návrh vykonateľnosti a právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia.

6. Žalovaní 1/ až 3/ sa k doručenému dovolaniu písomne nevyjadrili.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6 Cdo 88/2017 z 28. marca 2018 dovolanie odmietol. Žalovaným 1/ až 3/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

8. Na základe ústavnej sťažnosti žalobcu Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) nálezom č. k. IV. ÚS 536/2018-92 z 28. januára 2020 rozhodol, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 88/2017 z 28. marca 2018 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, bolo porušené základné právo žalobcu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a zakladaných slobôd (ďalej len „Dohovor“); uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 88/2017 z 28. marca 2018 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd konštatoval, nerozhodnutím o celej žalobe (v rámci toho nerozhodnutím ani o zmene žaloby podaním doručeným súdu prvej inštancie 22. októbra 2014), ako aj porušením princípu dvojinštančnosti konania zo strany súdov nižších inštancií bola sťažovateľovi (žalobcovi) odňatá možnosť konať pred súdom. Keďže Najvyšší súd Slovenskej republiky tieto pochybenia nižších súdov nenapravil, porušil tým základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

9. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1. júla 2016 v znení neskorších predpisov ďalej len „CSP“) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je nielen prípustné, ale aj dôvodné.

10. Podľa § 470 ods. 1, ods. 2 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

11. V súlade s princípom okamžitej aplikability ustanovení Civilného sporového poriadku na všetky prebiehajúce a začaté konania podľa Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom a účinnom do 30.

júna 2016 (§ 470 ods. 1 CSP) v spojení s princípom justifikácie účinkov procesných úkonov (§ 470 ods. 2 CSP), dovolací súd preskúmal dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, posudzujúc včas príпустnosť dovolania podľa úpravy platnej v čase jeho podania, teda podľa Občianskeho súdneho poriadku.

12. Posúdením návrhu dovolateľa o odklad vykonateľnosti a právoplatnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia najvyšší súd nezistil splnenie podmienok pre vyhoviecie návrhu v zmysle ustanovenia § 444 ods. 1, 2 CSP, a preto v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

13. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

14. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

15. Príпустnosť dovolania podľa ustanovenia § 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom a účinnom do 30. júna 2016 bola založená na princípe univerzality, čo znamená, že dovolaním bolo možné napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu bez ohľadu na povahu predmetu konania. Táto zásada však bola obmedzená tým, že zákon pripúšťal dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu len vtedy, ak trpelo niektorou vadou vymenovanou v ustanovení § 237 písm. a/ až g/, ktorých existencia mala za následok, tzv. zmätočnosť rozhodnutia (konania). Príпустnosť dovolania podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom a účinnom do 30. júna 2016 nebola daná tvrdením dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou z väd v tomto ustanovení uvedenu, ale je príпустné len vtedy, ak rozhodnutie skutočne takouto vadou aj trpí.

16. Dovolací súd viazaný právnym názorom vysloveným v rozhodnutí ústavného súdu č. k. IV. ÚS 536/2018-92 z 28. januára 2020 v súlade s ustanovením § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky (tzv. kasačnou záväznosťou) opätovne preskúmal dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a dospel k záveru, že dovolateľ opodstatnene namietal, tzv. vadu zmätočnosti spočívajúcu v nerozhodnutí o zmene žaloby o ďalšie dôvody neplatnosti dražby doručenej súdu prvej inštancie 22. októbra 2014, ktoré z procesného hľadiska predstavovalo rozšírenie žalobného návrhu (§ 95 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom a účinnom do 30. júna 2016, resp. § 140 ods. 2 CSP), o ktorom bolo povinnosťou súdu prvej inštancie procesným uznesením rozhodnúť. Podľa právneho názoru ústavného súdu „za vysporiadanie sa s každým jedným z uplatnených dôvodov neplatnosti dražby nemožno považovať iba paušálne konštatovanie, že nové skutočnosti uvádzané žalobcom nedosahovali potrebnú intenzitu. V tomto prípade nie je možné nevysporiadanie sa s niektorým z týchto dôvodov považovať len za inú vadu konania, ale za taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom“.

17. Zmena žaloby je prejavom (jednou z foriem) dispozičnej zásady, ktorá je typická pre sporové konanie a umožňuje strane sporu vystupujúcej na strane žalobcu (na strane žalovaného len v prípade zmeny vzájomnej žaloby), aby modifikovala svoj žalobný návrh, ktorý však nie je prostriedkom procesného útoku alebo obrany. Zmenou žaloby sa nerozumie len zmena petitu žaloby, ale sa ňou rozumejú akákoľvek podstatné zmeny, doplnenia a upresnenia návrhu.

18. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných

do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a măriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (R 129/1999 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 6/2014, sp. zn. 3 Cdo 38/2015, sp. zn. 5 Cdo 201/2011, sp. zn. 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (sp. zn. 3 Cdo 110/2017, sp. zn. 4 Cdo 128/2017, sp. zn. 8 Cdo 56/2017).

19. V danom prípade nerozhodnutím o zmene žalobného návrhu podaním z 22. októbra 2014 (v spise na č. l. 712) a teda následným nevysporiadaním sa s každým jedným z uplatnených dôvodov namietanej neplatnosti dobrovoľnej dražby súdmi nižších inštancií došlo k porušeniu procesných práv dovolateľa v takej miere, že možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru, čo zodpovedá dôvodu prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. Postupom súdov nižších inštancií bolo znemožnené dovolateľovi uplatnenie procesných práv priznaných mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov. Odvolací súd na túto vadu pri svojom rozhodovaní neprihliadol, čím takisto odvolacie konanie touto vadou zaťažil. Navyše zaujal stanovisko aj k tým dôvodom žalobného návrhu, o ktorých nebolo rozhodnuté súdom prvej inštancie z dôvodu nerozhodnutia o zmene žalobného návrhu. V prípade, ak súd prvej inštancie z akýchkoľvek dôvodov považoval podanie žalobcu o zmene žalobného návrhu z 22. októbra 2014 za nesprávne, neúplné alebo nezrozumiteľné, mal v súlade s ustanoveniami § 41, § 42 a najmä § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom a účinnom do 30. júna 2016, žalobcu vyzvať na doplnenie, čo však neurobil. Nečinnosť súdu nevydaním procesného rozhodnutia nemôže byť pričítaná v neprospech žalobcu (uznesenie najvyššieho súdu z 31. januára 2012 sp. zn. 1 M Cdo 10/2010). O pripustení či nepripustení zmeny žaloby bol súd prvej inštancie povinný rozhodnúť procesným uznesením. Avšak jeho nerozhodnutím nemohol odvolací súd následne posudzovať aj ďalšie uplatnené dôvody namietanej neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktoré z procesného hľadiska neboli predmetom žalobného návrhu.

20. Dovolateľ preto opodstatnene namietal, že odvolací súd vydal prekvapivé rozhodnutie. O tzv. prekvapivé rozhodnutie ide predovšetkým vtedy, ak odvolací súd založil svoje rozhodnutie vo veci na iných právnych záveroch ako súd prvej inštancie, za súčasného naplnenia tej okolnosti, že proti týmto iným (odlišným) právnym záverom odvolacieho súdu, nemala strana konania možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie, nejavili ako významné (napr. uznesenie najvyššieho súdu z 21. marca 2018, sp. zn. 7 Cdo 1/2018).

21. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že súdy sú povinné umožniť čo najspravodlivejší a najefektívnejší priechod uplatneným právam a spravodlivosti aj tým, že v prípade splnenia zákonných predpokladov, zmenu žaloby pripustia. Súd musí mať pri zmene žaloby na zreteli aj to, že jej nesprávnou kvalifikáciou môže zásadne ovplyvniť procesné postavenie žalobcu, napr. z hľadiska rizika premlčania nároku (v danom prípade preklúzie) pri nutnosti podať modifikovanú žalobu opätovne (I. ÚS 472/2014, ZSP 24/2016).

22. Podstata práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy). Je preto povinnosťou súdov rešpektovať procesné garancie spravodlivého súdneho konania vyplývajúce z ústavy (čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2) a čl. 6 Dohovoru v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, lebo jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je teda okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu), aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“ (Nález Ústavného súdu Slovenskej

republiky zo 7. júna 2016, sp. zn. III. ÚS 32/2015).

23. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobou z 12. augusta 2009 sa žalobca domáhal určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby z dôvodu, že zástupcovi žalobcu nebola predložená zmluva o vykonaní dražby, ktorá mala byť uzavretá medzi žalovanými 1/ a 2/, ďalej z dôvodu nedoručenia výzvy k sprístupneniu bytu nachádzajúceho sa na J. ul. č. XX v J., pričom i napriek tomu bol vypracovaný znalecký posudok č. 116/2008 znalcom Ing. Stanislavom Šubom. Po zrušení a vrátení veci odvolacím súdom (uznesením č. k. 15 Co 234/2011-386 z 30. apríla 2012), žalobca doplnil žalobný návrh o ďalšie dôvody namietanej neplatnosti dobrovoľnej dražby (celkom 14), z ktorých podľa jeho názoru, každý sám o sebe spôsobuje neplatnosť dražby. Z nálezu ústavného súdu č. k. IV. ÚS 536/2018-92 z 28. januára 2020 vyplýva, že vzhľadom na porušenie práva na spravodlivý proces spočívajúci v nesprávnom procesnom postupe súdov (bod 104 až 105 odôvodnenia), sa ústavný súd následne nezaoberal ďalšími sťažnostnými námietkami (výkon dražby pre viacero záložných práv súčasne, nesprávne určenie najnižšieho podania a nesplnenie zákonných podmienok na vyhotovenie znaleckého posudku bez ohliadky nehnuteľnosti), o ktorých dôvodov má rozhodnúť všeobecný súd.

24. S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd následne preto nezaujal vecné stanovisko k namietanej nepreskúmateľnosti, ani k nesprávne právnemu posúdeniu z dôvodu, že dovolateľ opodstatnene namietal porušenie jeho procesných práv v takej miere, že nesprávnym procesným postupom súdov došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku, dnes významovo zodpovedajúci úprave § 420 písm. f/ CSP je dôvodný.

25. Dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil v súlade s § 449 ods. 1 CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Ustanovenie § 390 CSP ukladá odvolaciemu súdu povinnosť, aby sám rozhodol vo veci, ak je naplnená hypotéza tejto normy, podľa ktorej rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odvolací súd koná a rozhoduje proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie (sp. zn. I. ÚS 52/2020, sp. zn. I. ÚS 5/2018, III. ÚS 379/2017, I. ÚS 227/2018).

26. V ďalšom konaní je odvolací súd povinný procesným uznesením rozhodnúť o zmene žalobného návrhu podaním z 22. októbra 2014, následne sa zaoberať každým uplatneným dôvodom namietanej neplatnosti dobrovoľnej dražby. Výsloveným právnym názorom uvedeným v tomto rozhodnutí je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP).

27. O trovách pôvodného konania a trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí vo veci samej súlade s § 453 ods. 3 CSP.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.